

การบริหารความเสี่ยงการทุจริต
องค์การบริหารส่วนตำบลสูง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

จัดทำโดย งานนิติการ
สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลสูง
ตุลาคม ๒๕๖๕

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือการแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการและเป็นเจตจำนงขององค์การบริหารส่วนตำบลลุ่ม ที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ และสามารถตอบสนองนโยบายรัฐบาลในการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ

องค์การบริหารส่วนตำบลลุ่ม จึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในองค์การบริหารส่วนตำบลลุ่ม รวมทั้งกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตใน องค์การบริหารส่วนตำบลลุ่ม และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลลุ่ม

ตุลาคม ๒๕๖๕

สารบัญ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	หน้า
ความหมาย	
ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต	
วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง	
๑. การระบุความเสี่ยง	๑
๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๒
๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	๓
๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๔
๕. แผนบริหารความเสี่ยง	๕

ความหมาย

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตการขัดกัน ระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยง

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบบออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

- ๑) ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ๒) ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ๓) ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้ของ การใช้จ่ายงบประมาณและการบริหาร จัดการ

ทรัพยากรภาครัฐ

วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์ความเสี่ยงโดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการงานต่างๆ อธิบายรูปแบบ พฤติการณ์ เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบกับระดับความจำเป็นของ การเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิด การทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลสูง ที่มีประสิทธิภาพ

๑.การประเมินความเสี่ยง (Risk Identification)

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ☐ ๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ☐ ๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ☐ ๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ ทรัพยากร

ภาครัฐ

กระบวนการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่เพื่อทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ	กระบวนการ
๑	การมอบหมายเจ้าหน้าที่ให้เป็นหัวหน้าพัสดุและเจ้าหน้าที่พัสดุ
๒	ความเป็นธรรมในการแต่งตั้ง เลื่อนตำแหน่ง ประเมินผลการปฏิบัติงานในหน่วยงาน
๓	การใช้ดุลพินิจในการพิจารณา การเข้ารับการอบรม ศึกษาดูงานที่มีผลต่อการพิจารณาเลื่อน ตำแหน่ง ของบุคลากรในหน่วยงาน
๔	บุคลากรลงเวลาปฏิบัติงานไม่ตรงกับความเป็นจริงและส่งให้หัวหน้า

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Uknow Factor)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Uknow Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้นแล้ว)
๑.การมอบหมายเจ้าหน้าที่ให้เป็นหัวหน้าพัสดุ และ เจ้าหน้าที่พัสดุซึ่งอาจมีส่วนได้เสียในการจัดซื้อ จัด จ้าง		✓

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Uknow Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้นแล้ว)
๒.การแต่งตั้ง เลื่อนตำแหน่ง ประเมินผลการปฏิบัติงานในหน่วยงาน การดำเนินการไม่เป็นธรรม หรือมีระบบอุปถัมภ์		✓
๓.การพิจารณาเข้ารับการอบรม ศึกษาดูงาน พิจารณาไม่เป็นธรรม พิจารณาพวกพ้องตนเอง		✓
๔.ลงเวลาปฏิบัติงานไม่เป็นความจริง เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น		✓

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่าง ปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน จนยากต่อการ ควบคุม

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกที่ไม่รู้จักไม่ สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรือสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑.การมอบหมายเจ้าหน้าที่ให้เป็นหัวหน้าพัสดุ และเจ้าหน้าที่พัสดุ ซึ่งอาจมีส่วนได้เสียในการจัดซื้อจัดจ้าง		✓		
๒.การแต่งตั้ง เลื่อนตำแหน่ง ประเมินผลการปฏิบัติงานในหน่วยงาน การดำเนินการไม่เป็นธรรมหรือมีระบบอุปถัมภ์		✓		
๓.การพิจารณาเข้ารับการอบรม ศึกษาดูงาน พิจารณาไม่เป็นธรรม พิจารณาพวกพ้องตนเอง		✓		
๔.ลงเวลาปฏิบัติงานไม่เป็นความจริง เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น		✓		

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level matrix)

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงสูงในการทุจริต ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย ในระดับรุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย ในระดับไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตารางที่ ๓ Scoring ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็นxรุนแรง
๑.เจ้าหน้าที่พัสดุและหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุมีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง	๒	๒	๔
๒.การแต่งตั้ง เลื่อนตำแหน่ง ประเมินผลการปฏิบัติงานใช้ระบบอุปถัมภ์	๒	๒	๔
๓.การพิจารณาเข้ารับการอบรม ศึกษาดูงานพิจารณาพวกพ้องตนเอง	๒	๒	๔
๔.ลงเวลาปฏิบัติงานไม่เป็นความจริง เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น	๒	๒	๔

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก Must	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง Should
๑.เจ้าหน้าที่พัสดุและหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุมีส่วนได้เสีย เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง	๒	
๒.การแต่งตั้ง เลื่อนตำแหน่ง ประเมินผลการปฏิบัติงานใช้ระบบอุปถัมภ์	๒	
๓ .การพิจารณาเข้า รับการอบรม ศึกษาดูงานพิจารณาพวกพ้องตนเอง	๒	
๔.ลงเวลาปฏิบัติงานไม่เป็นความจริง เพื่อประโยชน์ของ ตนเองหรือผู้อื่น	๒	

ตาราง ๓.๒ ระดับความรุนแรงผลกระทบ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
๑.เจ้าหน้าที่พัสดุและหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุมิมีส่วนได้เสีย เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง		x	
๒.การแต่งตั้ง เลื่อนตำแหน่ง ประเมินผลการปฏิบัติงานใช้ระบบอุปถัมภ์		x	
๓ .การพิจารณาเข้ารับการอบรม ศึกษาดูงาน พิจารณาพวกพ้องตนเอง		x	
๔.ลงเวลาปฏิบัติงานไม่เป็นความจริง เพื่อประโยชน์ของ ตนเองหรือผู้อื่น		x	

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix-Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/องค์กร ไม่มีผลเสียทางการเงิน
ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/องค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ และยอมรับไม่ได้ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
๑.เจ้าหน้าที่พัสดุและหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุมิมีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง	ดี		✓	
๒.การแต่งตั้งเลื่อนตำแหน่ง ประเมินผลการปฏิบัติงานใช้ระบบอุปถัมภ์	ดี		✓	
๓.การพิจารณาเข้ารับการอบรม ศึกษาดูงาน พิจารณาพวกพ้องตนเอง	ดี		✓	
๔.ลงเวลาปฏิบัติงานไม่เป็นความจริง เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น	ดี		✓	

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลฉลุง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖

ความเสี่ยงด้าน	กระบวนการ	รูปแบบ พฤติกรรม ความ เสี่ยง การทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
ความเสี่ยงการ ทุจริตในความ โปร่งใสของการ ใช้ อำนาจและ ตำแหน่งหน้าที่	๑.การมอบหมาย เจ้าหน้าที่ให้ เป็น หัวหน้าพัสดุและ เจ้าหน้าที่พัสดุ	เจ้าหน้าที่ที่ได้รับ การแต่งตั้ง มี ส่วน ได้ เสี่ยง เกี่ยวกับ การ จัดซื้อจัดจ้าง	-จัดทำมาตรการแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อ ป้องกันการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม -ติดตามควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ พัสดุ และ หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ เพื่อป้องกันการ มีส่วนได้เสีย และ การทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง	ต.ค.๖๕ – ก.ย.๖๖	กองคลัง
	๒.ความเป็นธรรมในการ แต่งตั้ง เลื่อนตำแหน่ง ประเมินผลการ ปฏิบัติงานใน หน่วยงาน	ใช้ระบบอุปถัมภ์ และพวกพ้องใน การแต่งตั้ง เลื่อนตำแหน่ง และประเมินผล การปฏิบัติงาน	-จัดทำมาตรการมาตรการการสร้าง ความโปร่งใส ในการ บริหารงานบุคคล -ประกาศหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการเลื่อน ขึ้น เงินเดือน การเลื่อนตำแหน่ง -ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการพิจารณา เลื่อนขึ้นเงินเดือน หรือผู้ประเมินผลการปฏิบัติงาน ต้องปฏิบัติหน้าที่ ให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ที่กำหนด ในการเสนอชื่อ บุคคลที่สมควรได้รับการ แต่งตั้ง เลื่อนขึ้นเงินเดือน หรือ เลื่อนตำแหน่ง	ต.ค.๖๕ – ก.ย.๖๖	สำนักปลัด

